ske namene, bodo v poslopju tudi tri delavnice, 5 kabinetov in 5 sob za razne zbirke. V poslopju bodo tudi 3 stanovanja. Zadaj za stavbo bo lastni botanični vrt, šetališče za dijake, igrišče (30 × 55) ravnatelj pa bo imel tudi lasten vrt. Stavba bo stala 4 in pol milijona Kč.

Pripravljajo pa tudi zgraditev realne gimnazije v Pragi v XIX okraju. Znesek 5 milijonov Kč je že odobren. Trenotno pa razpravljajo merodajni činitelji o projektu poslopja za realno gimnazijo v praškem predmestju Nusle, ki bo veljajo 4 milijone Kč.

Tako torej Čehoslovaki ne pozabijo na svoje šolstvo niti v najbolj črnih dneh svetovne krize.

Vsem nam so lahko za zgled! -nč-

Splošne vesti

ZASTOPNIKI JUU PRI KRALJEVSKEM NAMESTNIŠTVU

Pred kratkim je naslovilo učiteljsko udruženje na kraljevsko namestništvo predstavko, ki obravnava prosvetna personalna in stanovska vprašanja. V zvezi s to predstavko je sprejel v torek 26. t. m. ob 11. uri v imenu kraljevskega namestništva g. dr. **Ivo Perović** zastopnike Jugoslovenskega učiteljskega udruženja in sicer predsednika tov. **Ivana Dimnika** in oba podpredsednika tov. **Todora Dimitrijevića** in **Đorđa Mirkova**. Kraljevski namestnik g. **Ivo Perović** je pazljivo in z zanimanjem poslušal izvajanja učiteljskih predstavnikov in ostal pol ure z njimi v razgovoru.

— **Pomembna slovesnost.** V nedeljo dne 1. decembra t. l. ob 16. uri bo v Učiteljskem domu v Ljubljani **slovesno odkritje spominskih plošč**, posvečenih blagopokojnemu Viteškemu kralju **Aleksandru I. Zedinitelju** in velikemu dobrotniku **Nj. Vel. kralju Petru II.** ter **drugim dobrotnikom Učit. doma.** P. n. učiteljstvo zlasti zadružnike Učit. doma iz Ljubljane in bližnje okolice prosimo, da se te slovesnosti udeleže.

POŠTENEMU SLOVENSKEMU UČITELJSTVU

»Kmetski list« št. 45 od 20. novem. 1935. prinaša pod tem naslovom naslednje vrstice:

Na slovensko učiteljstvo so se spravili nekateri modrijani iz Jugoslovanske tiskarne. Gonijo ga kar po svetu kakor nadležnega berača.

Kako morejo zagovarjati ti krogi tako pisanje pred svojo vestjo, naj povedo slovenski javnosti in zlasti slovenskemu učiteljstvu sami. Mi samo ugotavljamo, da slovenski učitelj za svoje nesebično, požrtvovalno in pošteno narodno delo ni zaslužil in ne zasluži takih klofut. Ne rečemo, da tudi v učiteljskemu stanu ni izjem (in v katerem stanu jih ni?), trdimo pa, da v splošnem učitelji mnogo, zelo mnogo store za povzdigo splošnega kulturnega in gospodarskega stanja naše vasi s šolskim in izvenšolskim delom. Svoje težavno poslanstvo opravlja prav pogosto ob najneugodnejših pogojih. Zato zaslužijo kot pionirji naše prosvete naše spoštovanje, priznanje in pomoč, ne pa natolcevanja in preganjanja.

Kot odgovor na vse nelepe izpade kličemo učiteljstvu, naj se s tem večjo vnemo oklene podeželja in dela zanj. Plačilo, ki mu ga bo dal narod mimo političnih demagogov in brez njih, mu ne bo izostalo. Naš narod je veren in pozna besede: »Dober pastir pozna svoje ovce in one poznajo njega.« Učitelj, ki bo delal z narodom, bo v narodu vedno našel zaslombo in razumevanje, pa tudi dovolj opore v najhujših dneh!

— **Živahen odmev in odobravanje mariborske javnosti** je deležen odločen nastop mariborskega občinskega sveta, ki se je izrekel proti znižanju prejemkov mestnih nastavljencev. Na slično stališče, kakor mariborsko mesto, se je postavil sedaj tudi Zagreb, ki prav tako brani svojo avtonomijo ter je nastopil proti znižanju nameščenskih plač.

— **Sekcija Pomladka Jadranske straže v Ljubljani** prosi p. n. šolska upraviteljstva in poverjeništva PJS, ki še niso likvidirala akcije z brošuro »Kralj odhaja«, naj blagovolijo zneske nujno poravnati oz. nerazpečane brošure vrniti! Ves čisti dobiček te akcije gre izključno v »Mladinski sklad Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja za PJS v Dravski banovini«, t. j. za dom ob Jadranu in za podporo ob izletih na naše morje.

— **Otroško gledališče v Zagrebu** Po vzorcu ostalih evropskih velemest si je tudi Zagreb osnoval otroško gledališče. Znana so nam taka gledališča, ki jih imajo na Dunaju, Berlinu in še nekaterih drugih mestih v Nemčiji, v Franciji, Angliji in Rusiji. Tudi v Zagrebu so že večkrat poskušali z osnovanjem takega gledališča, a dasiravno je ostalo več poizkusov neuspešnih, je vendar Zveza društev »Šola in dom« sedaj uspela, pridobila potrebna materialna sredstva za vzdrževanje otroškega gledališča. — Da bo ustanova uspevala in tudi pravilno vodena je garancija v tem, da jo vodijo poleg igralcev tudi učitelji. — Prva predstava pod naslovom »Emil in detektivi« bo 3. decembra v Malem gledališču. Pri predstavah bodo nastopali izključno otroci. — Namen Mladinskega gledališča je, predvsem vzgojiti dobre igralske talente med našo mladino to je omogočiti igralsko nadarjenim otrokom, da pokažejo brez vsakega pretiravanja svoje igralske zmožnosti na odru, obenem pa nuditi otrokom nekaj ugodnih in zabavnih ur v gledališču, da se jih odvrne od raznih slabih vplivov ulice. — Mladinsko gledališče bo imelo tudi svoj baletni zbor in pozneje tudi svojo opero. — V Jugoslaviji je to prvi poskus osnovanja stalnega otroškega gledališča in je razumljivo tudi zanimanje za uspeh te ustanove veliko.

KUPIMO

Cankarjeve, Jurčičeve, Tavčarjeve, Finžgarjeve spise in spise drugih slovenskih pripovednikov — tudi posamezne zvezke. Ponudbe prosimo na »Učiteljski dom« v Mariboru.

— Tvrdka A. & E. SKABERNE v Ljubljani nam sporoča, da kljub znižanju uradniških plač še nadalje omogoča nabavo kvalitetnega blaga (plašče, kostume, obleke) in je v to svrho podaljšala obroke do 7 mesecev.

Interesenti naj pošljejo po vzorce čimprej, ker velja ta objava za naročila dospela le do Božiča 1935.

Naša gospodarska organizacija

UČITELJSKA TISKARNA VAS ČAKA.

Granitna trdnjava našega stanu je in mora biti tudi v bodoče Učiteljska tiskarna. Ponosno lahko zre vsak naš tovariš in naša tovarišica na to ime, ki javno izpričuje njegovo moč jo krepi in ga (jo) zamozavestno vodi v boljšo bodočnost. Kako sramotno pa se sliši, da je ta naša najvažnejša zadruga zgrajena na temelju imen nekaj desetin učiteljev (-ic) — zadružnikov (-ic), ko je vendar slovenskega učiteljstva okrog 4000.

»Učiteljska tiskarna« ima poleg moderno urejenega tiskarniškega aparata še svojo knjigarno s podružnico v Mariboru, lastno zalogo šolskih zvezkov, knjigoveznico in v državi edinstveno izdelovalnico svetlobno občutljivega papirja za kopiranje načrtov.

Tiskarna je bila ustanovljena leta 1906. Svojo glavno oporo ima v stanu, ki ji daje zadružniško osnovo in ime, predvsem seveda pa kot redno plačljiv kupec in kupni posredovalec njenih izdelkov.

Skrb vsakega posameznika naj bo, da bo vsaj v bodoče nosila ta naša vodilna zadruga s ponosom in upravičeno ime »učiteljska«. Zadružni delež, **ki se obrestuje, znaša 250 Din** in je lahko plačljiv v 10 zaporednih obrokih. Vsak zadružnik ima tudi ugodnosti pri nakupu in naročilu blaga za svojo lastno uporabo v vseh njenih oddelkih. Izkazati se mora le z zadružno knjižico.

Tovariši in tovarišice! Poslužite se teh ugodnosti in dajte tiskarni kamen — svoje učiteljsko ime! Prijavite se pri svojem društvenem gospodarskem odseku, ki Vam bo preskrbel vse potrebno pri zadrugi sami ali s posredovanjem sekcije.

Vsak učitelj, vsaka učiteljica bodi zadružnik Učiteljske tiskarne!

—g **Članom Učit. samopomoči.** V tem mesecu so umrli štirje člani (361. do 364. smrtni primer) in sicer: Plhak Marija, Žabja vas, Rainer Jožef, Zg. Polskava, Marinič Julka Sv. Urban in Hafner Angela, Šmartno pri Kranju. Vse posmrtnine so izplačane (čez 50.000 Din). Posamezni član nakaže 21 Din, zakonski pari 41 Din. Prosimo, da nam nakažete te zneske takoj v prvih dneh decembra t. l. — Združujte se v skupine in nakazujte članske prispevke skupno na eni položnici. Prihranek je Vam v prid! — Zamudniki poravnajte v decembru vse zaostanke. Novo leto naj nima madežev na sebi.

Mladinska matica

—mm **Uradne ure** tajništva Mladinske matice so dnevno od 16. do 18. ure.

—mm **S šol, ki imajo** nad 70 naročnikov na »Naš rod«, dobiva uprava večkrat reklamacije, češ, da so dobile samo 70 številk. To se dogaja vsled tega, ker ne moremo pošiljati **več kot po 70 številk skupaj v enem zavoju** in moramo ostale izvode poslati v drugem zavitku. Včasih se tak zavoj na pošti zakasni za en dan.

Pri reklamacijah mora plačevati uprava mnogokrat kazni, zato so naprošeni cenj. poverjeniki, da frankirajo tudi reklamacije, ker niso več poštnine proste.

—mm **Grda anonimna ovadba** proti »Našemu rodu« ni imela takega uspeha kot so si ga želeli oni, ki v skritem rovarijo zoper Mladinsko matico ampak baš nasprotno. Uredništvo je dobilo mnogo dopisov, kjer razni pisatelji pedagogi in kulturni delavci ogorčeno obsojajo rovarenje zoper našo mladinsko založbo. Najbolje pa je odgovorilo učiteljstvo s tem, da je poslalo na tisoče dodatnih naročil. Prva številka se je morala dvakrat ponatisniti in je izšla v nakladi od 21.000 izvodov, kar pomeni, da smo kljub krizi obdržali približno isto število kot lani.

Za Miklavža dobite vse knjige M. M. razen letošnjih publikacij z 25 do 50% popustom. Oglejte si cene v zadnji številki »Učit. tovariša«.

—mm **Revne otroke** lahko razveselite za Miklavža tudi s posameznimi številkami »Našega roda« prejšnjih letnikov, ki jih lahko dobite po 20 par.

—mm **V izredni fini izdaji** izide v Akademski založbi zbirka pesmi Karla Široka »Kapelica«. Religiozni motivi so to, ki se prepletajo z nacionalnimi. Iz nje odseva velika ljubezen do naših bratov, ki trpijo onstranmej.

Zbirka izide v dvobarvnem tisku z ročno barvano naslovno risbo. Cena lepo vezani knjigi je 30 Din. Naši naročniki jo lahko dobijo tudi pri naši upravi.

—mm **Roditeljski list**, ki izhaja v Beogradu, je prinesel v svoji 2. štev. prevod »Majka i deca u Koreji« iz zadnjih »Kresnic«.

Šolski radio

—r **V soboto 30. novembra** bo oddajala I. dekliška narodna šola v Ljubljani **ob 11. uri** proslavo našega državnega praznika »Uedinjenja«, ne pa ob 9. uri kakor je bilo javljeno prvotno.

X. teden. V torek 3. decembra bo predaval g. dr. Pretnar Josip: »Kaj mora vedeti mladina o našem obrtniku«. K temu predavanju je podal sledeče misli: V naši javnosti prevladuje mnenje, da je obrtniški stan neke vrste stalež drugega reda. Zato bo predavatelj skušal dokazati, da je tako naziranje pogrešno in se s takim omalovaževanjem dela velika krivica našemu obrtniškemu stanu. Opisal bo na kratko, kako je obrt nastala in kako se je razvijala. Dalje kako veliko vlogo je igralo obrtništvo v prošlih stoletjih, kaj je ustvarilo s svojim umetnim ročnim in umstvenim delom in kako veliki možje so izšli iz njegovih vrst. Povedal bo tudi, kolike važnosti je obrt za našo mladino in zlasti za njeno bodočo eksistenco, da bo mladina videla kako trdo, pošteno in častno je obrtniško delo in kako pametno in koristno je, ako se ne zanima samo za tako učenje, ki jo vodi pozneje v razne pisarniške službe, temveč tudi za tako, ki ji daje možnost svobodnega poleta in lepe bodočnosti, ako svoje življenje vzame resno ter se ne straši nobenega truda in dela. II.—III.

V petek 6. decembra bo govorila ga. Polonca Juvanova »Na Miklavžev dan«. Razpored:

1. Njen pogovor s šolarji.
2. Njen pogovor z Miklavžem. I.—III.

V decembru bodo še naslednje oddaje:

Torek 10. decembra: Ob 60 letnici naše šole; izvaja II. deška narodna šola na Grabnu v Ljubljani. I.—III.

Petek 13. decembra: Abesinija; g. dr. Reya Oskar. II.—III.

Torek 17. decembra: Ljubimo svojo zemljo! G. Bojc Ethin. II.—III.

Petek 20. decembra: Božična igra; spisal g. Vombergar Jože. I.—III.

Stanovska organizacija JUU

Iz društev:

Vabila

= SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA - VZHODNI DEL bo imelo svoje redno zborovanje dne 7. decembra 1935 ob 9. uri v zbornici mestnega magistrata v Ljubljani.

Predava tovariš Hrešćak, o zanimivi pedagoški temi. Radi tega poziva odbor vse člane, da se tega zborovanja zanesljivo udeleže. — Člane pedagoškega in stanovsko-političnega odseka vabimo, da pridejo **pol** ure preje. **Odbor.**

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V LITIJI bo zborovalo v soboto 14. decembra t. l. ob 9. uri v Ljubljani pri Mikliču. Dnevni red: 1. **Esperanto v praksi.** Predavanje tov. Petra Golobiča iz Primskovega. 2. Poročila odbornikov. 3. Došli dopisi. 4. Katere delovne odseke naj osnujemo v našem društvu (v zvezi z okrožnico vsem odbornikom). 5. Slučajnosti. **Odbor.**

= SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG bo zborovalo v soboto 7. decembra t. l. ob pol 10. uri predp. v Narodnem domu v Mariboru. Razen običajnih točk je na sporedu ponovno razpravljanje o društvenem proračunu za l. 1935/36 ter poročilo tov. predsednika »Pedagoško didaktični beležki izza šolskega pregleda 1934/35 — s posebnim ozirom **na vaško in obmejno šolstvo«.** Eno uro poprej t. j. ob pol 9. uri imata sejo upravni in nadzorni odbor, kojih člani-ce naj bodo točno ob uri in polnoštevilno na mestu. Prečitajmo ponovno uvodni članek »O pomenu in namenu organizacije« (»Učit. tovariš« z dne 31. 10. 1935), prečitajmo posebej še zadnji odstavek in tako prešinjeni v neokrnjeni stanovski zavesti in veri, da smo na pravi poti, pridimo **točno** in **polnoštevilno** na zborovanje, da si medsebojno potožimo, pohvalimo, potolažimo in pobodrimo za novo, dobrobitu naše mladine, stanu in domovine žrtvovano delovno vztrajnost!

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V ŠKOFJI LOKI bo zborovalo v soboto dne 7. decembra t. l. ob 8. uri v deški narodni šoli v Škofji Loki s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev. 2. Predavanje »Loško gospodstvo« gospod prof. dr. Pavel Blaznik. 3. Situacijsko poročilo (tov. Debeljak V.). 4. Poročilo gospodarskega odseka (tov. J. Kokalj). 5. Sklepanje o članarini. 6. Tajniško poročilo. 7. Predlogi in slučajnosti.

= JUU SRESKO DRUŠTVO V KAMNIKU bo imelo zborovanje v ponedeljek, dne 9. decembra 1935. V Domžalah po sledečem redu: 1. Situacijsko poročilo — član sekc. uprave v Ljubljani. — 2. Predavanje — Učitelj - fotoamater — tov. Mrak. — 3. Slučajnosti. — Začetek točno ob pol 10. uri. **Odbor.**

= **JUU SRESKO DRUŠTVO V PTUJU** bo zborovalo v soboto, dne 7. decembra ob pol 10. uri v »Prosvetni dvorani« Mladike. — Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Zgodovina po skicah, predava tov. Jančič Ivc. 3. Krvna zadruga kot vzgojna zajednica — predava tov. Jurančič Josip. **Odbor.**

= **JUU SRESKO DRUŠTVO V LJUTOMERU** bo zborovalo v soboto 7. decembra v Slatini Radencih z začetkom ob 10. uri. Poleg običajnih točk je na programu gospodarsko predavanje o Učiteljski tiskarni in razgovor o razmerah v organizaciji. **Odbor.**

= **JUU SRESKO DRUŠTVO KRŠKO** vabi svoje članstvo na prvo letošnje zborovanje, ki se bo vršilo v soboto dne 7. decembra t. l. ob 10. uri v Krškem s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsed. namestnika. 2. Poročilo o ban. in glavni skupščini. 3. Poročilo društvenih funkcionarjev. 4. Članarina in proračun za leto 1935-36. 5. Slučajnosti. — Poziyamo članstvo, da se zborovanja radi važnosti gotovo in točno udeleži. Vršilo se bo v narodni šoli. Istotam se bo vršila takoj po prihodu vlaka odborova seja, zato prosimo vse odbornike, da se seje in zborovanja sigurno udeleže. — Naprošamo cenjeno članstvo, da poravna zaostalo članarino in to po možnosti čim prej, ker sicer tudi društvo ne more izpolnjevati obveznosti napram sekciji. — Opozarjamo članstvo, da posebnih vabil radi prevelikih stroškov ne bomo razpošiljali!

Odbor.

= **JUU SRESKO DRUŠTVO V MUR. SOBOTI** bo imelo svoje zborovanje dne 7. decembra 1935 ob pol 10. uri v Sokolskem domu v Mur. Soboti. — Istotam se vrši ob 9. uri seja upravnega odbora. — Nečlani, ki ne pristopijo k društvu, naj se zborovanja ne udeležujejo. **Odbor.**

= **JUU SRESKO DRUŠTVO PRI SV. LENARTU V SLOV. GORICAH** bo zborovalo v soboto dne 7. decembra 1935 **ob 9. uri v narodni šoli pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.** Na sporedu je poleg običajnih društvenih zadev gospodarsko predavanje o Učiteljski tiskarni ter zanimivo predavanje strokovnjaka g. Robnika iz Maribora o ročnem delu. Radi tega vsi na zborovanje! **Odbor.**

= **JUU SRESKO DRUŠTVO V CELJU** bo zborovalo v sredo 4. decembra s pričetkom ob 9. uri dopoldne na mestni deški narodni šoli v Celju. Obravnavale se bodo aktualne stanovske in društvene zadeve. Na dnevnem redu je tudi referat tov. predsednika o naših šolskih knjigah. K polnoštevilni udeležbi vabi **odbor.**

= **JUU SRESKO DRUŠTVO DOL. LENDAVA** bo zborovalo 7. decembra v Dol. Lendavi v risalnici meščanske šole s pričetkom ob 10. uri dopoldne. Na dnevnem redu je predavanje tov. Križmana o podrobnih učnih načrtih, a tov. Ravbar pa bo predaval o zadružnem gospodarstvu naših učit. ustanov. Poleg tega se bodo obravnavale še druge važne stanovske zadeve. Na zborovanje so vabljeni tudi tovarišj novinci, ki se mislijo organizirati. Ob 9.30 ima odbor kratko sejo. Tov. zamudniki se opozarjajo, da poravnajo svojo članarino in izpolnijo obljube na zadnjem zborovanju v Dobrovniku. **Odbor.**

= **JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL** bo zborovalo dne 7. decembra 1935 ob 8.30 v telovadnici narodne šole na Grabnu v Ljubljani.

Odbor.

Poročila:

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO ŽUŽEMBERK je zborovalo dne 9. nov. 1935 v Žužemberku ob številni udeležbi.

Po otvoritvi in pozdravih je tov. predsednik orisal položaj v organizaciji, kar so sprejeli zborovalci z odobravanjem v vednost.

Takoj nato je predaval tov. Cvar z Dvora o zgodovinskem pouku na osnovni šoli. Podal je mnogo dragocenih misli za preosnovo tega važnega predmeta.

Nato je podal tov. Kopriva zanimivo poročilo o anketi za sestavo šol. čitank, katere član je bil tudi on. Obrazložil je smernice, katerih naj bi se izvoljeni redakcijski odbor držal pri rešitvi tega za vse šolstvo prevažnega problema ter prosil vse učiteljstvo za sodelovanje. V ta namen se je sestavil poseben odbor v društvu, ki bo v svojem okolišu nabiral primerne prispevke. V tem odboru so tovariši: Kopriva, Dekval, Japelj, Korenčan in Hrovatova.

Poročila društvenih funkcionarjev tajnice in blagajničarke so bila sprejeta z odobravanjem in izrečena je bila zaupnica upravnemu odboru.

Članarina za tekoče poslovno leto ostane ista 16 Din mesečno.

Na publikacije Mlad. Matice naj se naroči vsaj vsaka šola.

Prihodnje zborovanje bo meseca decembra z referatom tov. Perka iz Ambrusa in tov. Slaparjeve iz Ajdovca.

Fr. Mervar, preds. **R. Hrovatova**, tajnica.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO U SISKU. Gospodinu Ivanu **Dimniku**, pretsedniku Jug. učitelj. udruženja i Metodu **Kumelju**, tajniku sekcije Jugosl. učitelj. udruženja za Dravsku banovinu. Ljubljana.

U pravednoj borbi protiv smanjenja činovničkih prinadležnosti i akciji koju ste poduzeli sa ostalim pretstavnicima činovničkih udruženja, mi se s Vama nepokolebivo solidarišemo i želimo Vam svaki uspjeh i napredak. I ako ste zbog toga momentano došli i na optuženičku klupu, to još više otskače vrijednost vaše požrtvovnosti za dobro sviju nas u borbi za nasušni hljeb današnjice.

Živeli naši hrabri pretstavnici i zatočnici pravde!

Uz drugarski pozdrav,

Pretsednik **Mih. Telišman** l. r.